

Turistik Otelciler İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği

Turkish Hotels Association

2014 ATM Dubai Turizm Fuarı Fuar Sonuç Raporu

ATM Dubai Turizm Fuarı

Ortadoğu'da gerçekleştirilen en önemli turizm fuarı olarak gösterilen ATM Turizm Fuarı Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai şehrinde 05-08 Mayıs 2014 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Dubai'nin modern fuar ve kongre merkezinde gerçekleştirilen fuara 83 ayrı ülkeden yaklaşık 2.700 kurum/kuruluş stand alarak katıldı. 21. kez düzenlenen fuarı yaklaşık 22 bin profesyonelin ziyaret ettiği açıklanmıştır.

Son yıllarda Ortadoğu'nun artan turizm hacmi, bu durumdan yararlanmak isteyen birçok ülkeyi fuara çekmiştir. Diğer fuarlarda görülen ziyaretçi ve katılımcı sayısındaki düşüşe karşın ATM 2014 fuarında ilave edilen salon ile gerek katılımcı gerekse ziyaretçi açısından yakaladığı artış sektör profesyonellerini memnun etmiştir. Fuarda toplam stand alanı önceki yıla oranla %8 artış göstermiştir.

Fuar idaresi tarafından ABD'den Avustralya'ya, Rusya'dan Kuveyt'e kadar yaklaşık 40 ülkeden davet edilen ve ağırlanan 115 tur operatörü, seyahat acentası temsilcisinin fuarda stand alan kuruluşlarla B2B görüşmeler yapması fuar katılımcıları tarafından son derece başarılı bulunmuştur.

Fuarda ülkeler ve destinasyonların yanında özellikle Online Rezervasyon sistemleri geniş katılım sağlamıştır. Diğer yandan; oteller, lüks seyahat, sağlık turizmi, alışveriş, kruz, kiralık araba, havayolu kuruluşları ile tur operatörleri ve seyahat acentaları diğer katılımcılar arasında yer almıştır.

Türkiye Standı

Fuarda yer alan yaklaşık 600 metrekare büyüklüğünde Türkiye standı Dubai Kültür ve Tanıtma Müşavirliği'nin organizasyonunda bölgesel/bireysel tanıtım konsepti benimsenerek hazırlanmıştır. Türkiye standı içerisinde Rize ilimize özgü bir yayla evi dekorasyonu beğeni toplamıştır. Türkiye standı dışında ülkemizden çok sayıda otel ve seyahat acentasının bireysel standlar aldığı ve uluslararası zincir oteller bölümünde de ülkemizden çok sayıda otelin katılımı görülmüştür.

Fuara katılan T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürü İrfan Önal ile Genel Müdür Yardımcısı Ramazan Çokçevik sektör profesyonelleri ile temaslarda bulundular.

Bursa ile DOKA-Dođu Karadeniz Kalkınma Ajansı'nca bireysel olarak Türkiye standı dışında stant alındığı, söz konusu stantlarda gerek Bursa'nın gerekse Dođu Karadeniz illerimizin başarı ile tanıtıldığı gözlemlenmiştir.

Turob Standı

Türkiye standı içerisinde TUROB'a tahsis edilen alanda Birliğimizce hazırlanan Arapça, İngilizce tanıtım materyalleri (Kitap, DVD, Harita), İstanbul Shopping Fest tanıtım malzemeleri ile üyelerimiz tarafından sağlanan promosyon malzemelerinin dağıtımı yapılmıştır. Stand ziyaretçilerinden yoğun olarak İstanbul, Bursa, Yalova, Trabzon hakkında bilgi talebinde bulunulmuştur.

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE)

Ortadoğu'nun önde gelen ülkeleri arasında yer alan BAE'nin nüfusu yaklaşık 7.9 milyon'dur. BAE; Abu Dabi, Dubai, Acman, Füceyre, Resül-Hayme, Şerce ve Ummül-Kayveyn adlı yedi emirlikten oluşmaktadır. Kişi başı milli gelir yaklaşık 55.076 USD'dir. Serbest piyasa ekonomisinin hakim olduğu BAE'nin ekonomik zenginliği büyük oranda Gayri Safi Yurt İçi Hasılâsının (GSYİH) da yaklaşık % 38'ini oluşturan petrol ve doğalgaz üretimine dayalıdır. Ülkenin başlıca ihraç ürünleri ham petrol ve doğalgaz, başlıca ithalat ürünleri ise, makine ve taşıta araçları, kimyasallar ve gıda ürünleridir.

BAE, toplam 97,8 milyar varil ile dünya petrol rezervinin % 10'una sahiptir. Günlük petrol üretimi yaklaşık 2,5 milyon varildir. Petrol rezervlerinin yaklaşık % 94'ü Abu Dhabi Emirliği'nde, % 4'ü ise Dubai Emirliği'ndedir. BAE ayrıca çok zengin doğalgaz kaynaklarına da sahiptir.

Bununla birlikte BAE Yönetimi, ekonominin petrol ve doğalgaza bağımlılığının azaltılması için üretim ve yatırımların çeşitlendirilmesini sağlamaya büyük önem vermektedir. Bu çerçevede, BAE Hükümeti özellikle turizm, inşaat, havacılık, hizmet sektörü, finans ve otomotiv gibi sektörlerle yatırım yapmaktadır. Bu sayede petrol-dışı gelirlerin milli gelirdeki payı gittikçe artmaktadır. "Abu Dhabi 2030 Vizyonu" çerçevesinde ülkede 2030 yılına kadar 300 milyar dolardan fazla altyapı yatırımı yapılması öngörülmekte ve üretime yönelik yapılacak yatırımlarla birlikte önümüzdeki 15 yıl içinde petrol gelirlerine bağımlılığın yüzde 10 oranında azaltılması planlanmaktadır.

BAE ayrıca, dünyadaki en büyük hidrokarbon üreticileri arasında yer almakla birlikte, temiz enerji konusunda bölgenin ve dünyanın öncü ülkelerinden birisi olma yönünde çaba harcamaktadır. Bu kapsamda, Abu Dhabi'de Masdar adında bir yenilenebilir enerji şehri kurulmuştur. Ayrıca, MASDAR Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'na (IRENA) da ev sahipliği yapacaktır.

Dubai ise, bulunduğu coğrafyada ticaret, finans ve turizm merkezi olma stratejisi izlemektedir.

BAE Hükümeti son dönemlerde elde ettiği deneyim ve sermaye birikimi sayesinde dış pazarlarda giderek artan yatırımlara yönelmiştir. Hükümet, sahip olduğu kamu şirketleri veya yarı resmi şirketler aracılığıyla çeşitli ülkelerde, başta bankacılık, turizm ve telekomünikasyon olmak üzere büyük çaplı iştiraklerde bulunmaktadır. Ülkemize BAE'den yatırımcı çekilmesi için özel çalışma yapılması önem arz etmektedir.

BAE'nde başlıca işgücü kaynağını oluşturan Asya kökenli göçmenler gerek hizmet sektörüne yatkınlıkları gerekse İngilizce bilgileri nedeniyle, başta turizm ve inşaat olmak üzere emek yoğun sektörlerde düşük ücretler karşılığında işçi olarak çalışırken; Arap kökenliler kamu kurumlarında memur olarak istihdam edilmekte; Avrupalılar ise özel şirketlerde yönetici veya danışman kadrolarında görev almaktadırlar.

Birleşik Arap Emirlikleri vatandaşlarının toplam 6.6 milyar dolar turizm harcaması yaptığı, bunun 4.0 milyar doları tatil, 2.6 milyar doları ise akraba/arkadaş ziyaretleri için gerçekleştirilmektedir. Seyahatlerini uzun süreli ve kalabalık ailelerle yapmaktadırlar. Bu nedenle bağlantılı (Connected Rooms) otel odalarını tercih etmekte, beğendikleri destinasyon ve otellere sık seyahat etmektedirler. Destinasyon tercihlerini; din, iklim, doğa, ulaşım imkanları, konaklama tesisi imkanları (lüks ve aile için yeterli büyüklükte odalar), çocuklar için eğlence ve alışveriş imkanlarına göre belirlemektedirler. VISA Kredi Kartları tarafından yapılan araştırmanın sonuçlarına göre; VISA kartı sahibi BAE vatandaşları 2013 yılında yurtdışında 2.8 milyar dolar harcama yapmıştır. En çok harcama Fransa, İngiltere ve ABD'de yapılmıştır. BAE'ye gelen VISA kart sahibi turistler ise 2013 yılında ülkede 5.5 milyar dolar harcama yapmıştır. En çok harcamayı Suudi Arabistan, Katar, Rusya ve Çinli turistler yapmıştır. Öte yandan, İngiltere turizm ve tanıtım ofisi VisitBritain tarafından açıklanan son verilere göre, İngiltere'yi ziyaret eden BEA vatandaşlarının en yüksek harcamaya sahip turist profilinde olduğu ve 2013 yılında kişi başına ortalama harcamanın 3.417 USD olduğunun tespit edildiği açıklanmıştır.

BAE vatandaşları yurt dışı seyahatlerinde en çok Suudi Arabistan, İngiltere, Oman, Tayland ve Bahreyn'i tercih etmektedir.

BAE Turizm Konseyi, turizm ve konaklama verilerine ait 2012 yılı istatistiklerini açıkladı. Buna göre; BAE'de toplam konaklama tesisi oda kapasitesi 123 bin. Ortalama doluluk %71, ortalama konaklama süresi 3 gün. Otelde bölgelere göre toplam geceleme sayıları;

	Geceleme sayısı	Ortalama konaklama süresi
Avrupa	17.731.832	4.0 Gün
Asya	9.359.513	4.1 Gün
Körfez Ülkeleri	7.562.223	2.2 Gün
BAE	5.565.065	2.5 Gün
Diğer Arap Ülkeleri	3.972.924	2.9 Gün
Amerika	3.012.450	3.6 Gün
Afrika	2.371.659	3.6 Gün
Avustralya	829,683	2.7 Gün
Toplam:	51.405.352	3.0 Gün

BAE'de 2012 yılında Geceleme sayısı %13 ile dünya ortalamasının üzerinde artmıştır. Ülkede düşük sezon Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarıdır. Ortalama kalış süresi 3 gün olup en uzun konaklama ortalama 5.4 gün ile Rus/Baltık Ülkelerinin vatandaşları tarafından yapılmaktadır.

Dubai

Yaklaşık 2.1 milyon nüfusu ile Ortadoğu'da en önemli turizm, finans, ulaşım, alışveriş ve cazibe merkezi olmasının yanında Dubai, dünyanın en hızlı gelişen turizm bölgeleri arasında yer almaktadır.

Dubai'de ticari amaçlı seyahat ve konaklama turizminin yanı sıra kongre, alışveriş, eğlence ve tatil turizmi de gelişmektedir. Dubai'de ticari amaçlı seyahat ve konaklama turizminin yanı sıra kongre, alışveriş, eğlence ve tatil turizmi de gelişmektedir. Dubai son yıllarda turizme yaptığı yatırımlarla ve başarılı tanıtım stratejileri ile dünya turist haritalarında yerini almıştır. Golf ve tenis turnuvaları, at yarışları gibi sportif etkinlikleri hedef kitesini şehre çekmek için en etkili şekilde kullanmayı başarmıştır. Her yıl düzenlenen "Dubai Alışveriş Festivali" de turist çekmekte önemli rol oynamaktadır. Dubai kısa süre içerisinde modern Metro sistemini kurarak şehir içi ulaşımında yaşanan sıkıntıları gidirmiştir.

Dubai'nin önemli bir tatil destinasyonu olmasında olağanüstü yatırımlarının yanında en önemli katkısı, Dubai'de 1985 yılında 10 milyon dolar sermaye ile kurulan Emirates Havayolları'nın sağladığı

kabul edilmektedir. Ortadoğu'daki en büyük havayolu şirketi olmayı başaran Emirates'in günümüzde 217 olan uçak sayısının, verilen siparişlerin teslimi ile 2020 yılına kadar 375'e çıkarılması planlanmaktadır. 80 ülkede 142 destinasyona uçan Emirates 2014 yılında 6 yeni destinasyona daha uçacak. Emirates açıklanan son istatistiklerde; 2010-11 yıllarında 31,4 milyon olan yolcu sayısını 2013 yılı sonunda 39,4 milyona (2012 34 milyon) çıkarmıştır. 2013 yılı net karı ise 622 milyon dolar olarak açıklanmıştır. Emirates yolcu sayısını 2020 yılında 70 milyona çıkarmayı hedeflenmektedir.

Dubai'nin bir başka havayolu şirketi FlyDubai, Dubai hükümeti tarafından kurulmuş, düşük maliyetli (low-cost carrier) havayolu şirkettir. İlk ticari seferini 1 Haziran 2009 tarihinde Beyrut'a gerçekleştiren FlyDubai toplam 36 uçak bulunan filosu ile 35 ülkede İstanbul'un da içerisinde yer aldığı 65 ayrı destinasyona seferler düzenlemektedir. Kısa süre içerisinde filosunu ve uçuş ağını genişletecek FlyDubai'nin Dubai şehir turizmine önemli katkıları olduğu görülmektedir. Şirket 2013 yılında 60.7 milyon dolar net kar açıklamıştır.

Dubai havaalanı dünyanın en yoğun havaalanları arasındadır. 2011 yılında 51 milyon olan yolcu sayısı 2013 yıl sonunda 66.4 milyon'a çıkarak tüm zamanların rekorunu kırmıştır. Dubai havaalanına en çok yolcu Hindistan (8,4 milyon), İngiltere (5,1 milyon) ve Suudi Arabistan'dan (4.8 milyon) gelmiştir. 2013 yıl sonunda 68 milyon yolcu ile dünyanın en çok uluslararası yolcusuna sahip havaalanı Londra Heatrow olmuştur. Dubai havaalanı yönetimi tarafından yapılan açıklamaya göre; 2015 yılında uluslararası yolcu sayısında Dubai'nin Londra Heatrow'u geride bırakarak dünya birinciliğine yükseleceği dile getirilmiştir. Dubai havaalanı 2018 yılında 90 milyon yolcu ağırlamayı hedeflemektedir. Bu hedefe yönelik olarak hazırlanan programa göre 7.84 milyar dolar yatırım ile havaalanının kapasitesi 2018 yılında 90 milyon yolcuya çıkarılacak.

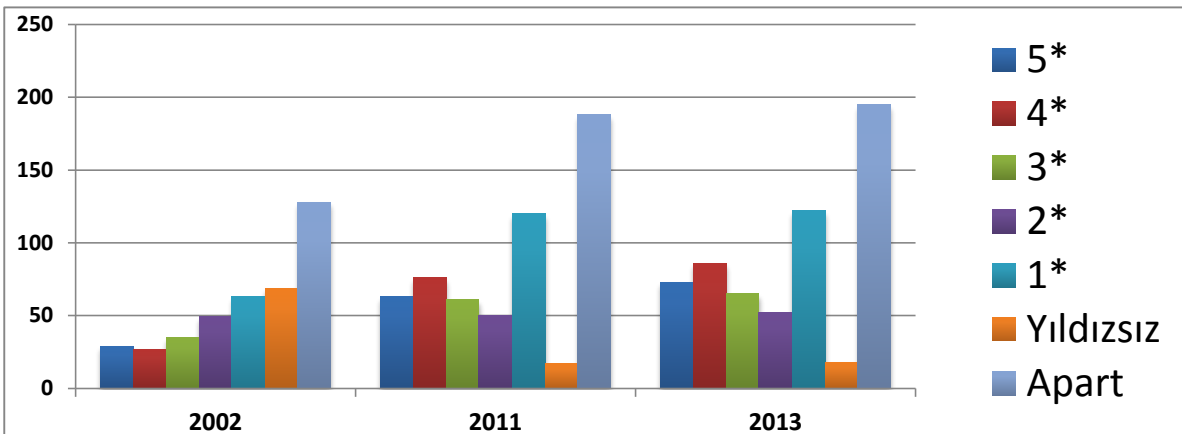
Dubai hükümetinin ortaya koyduğu "Tourism Vision 2020" projesine göre şehri ziyaret edenlerin sayısının 2020 yılına kadar 20 milyona çıkarılması planlanmaktadır.

27 Kasım 2013 tarihinde Paris'te gerçekleştirilen oylama sonucunda oy kullanan toplam 165 BIE üyesinin 116'sının oyunu alan Dubai, Ekaterinburg, İzmir ve Sao Paulo'yu geride bırakarak 2020 Dünya Expo'suna ev sahipliği yapacak. Dubai'nin söz konusu etkinliği 25 milyon ziyaretçinin ziyaret etmesi hedefine yönelik gerekli altyapı çalışmalarını başlattığı açıklanmıştır. Expo için yapılacak harcamalara kaynak oluşturmak amacı ile konaklama tesislerinden %10 belediye vergisi alınmaya başlanmıştır.

Dubai tanıtımına fon sağlamak üzere otel konaklamalarında oda başına günlük 20 Dirhem konaklama vergisi 31 Mart 2014 tarihinden itibaren hükümet tarafından alınmaya başlanmıştır.

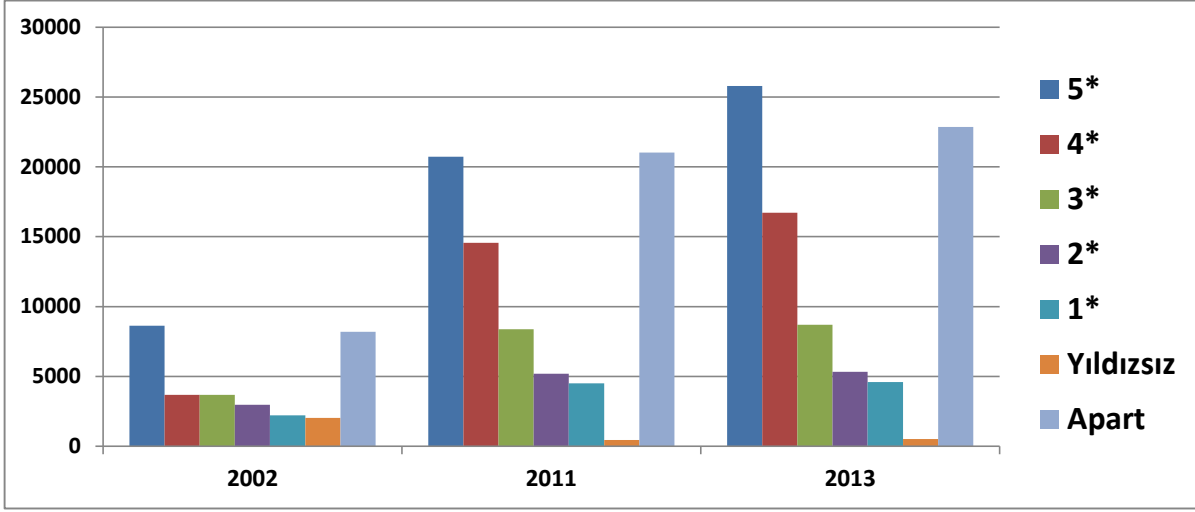
Dubai turizm verileri;

a) Konaklama Tesisleri kapasitesi;

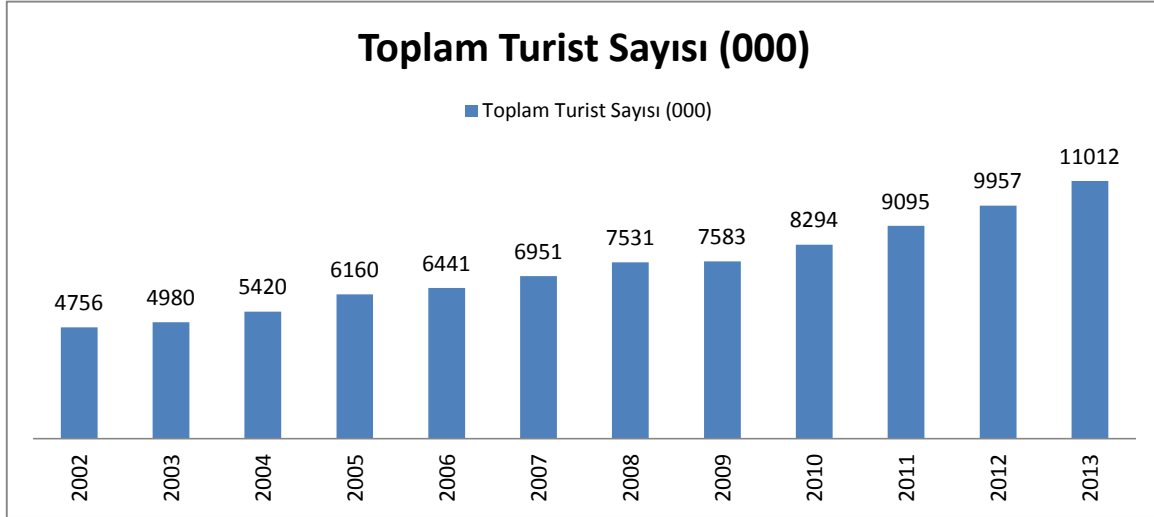
Dubai'de 2013 yıl sonu itibari ile 416 otel, 195 Apart Otel olmak üzere toplam 611 adet konaklama tesisi bulunmaktadır. Otel sayısı bir önceki yıla oranla % 2 artmıştır.

b) Oda Kapasitesi;

Dubai'de toplam oda sayısı Otelde 61.670, Apart Otelde 22.864 olmak üzere toplam 84.534 odadır. Oda sayısı bir önceki yıla göre % 5.1 artmıştır. İnşaatı devam eden otellerin faaliyete geçmesi ile oda kapasitesinin 2016 yıl sonu itibari ile 105 bin ila 115 bin arasında olacağı tahmin edilmektedir. Kapasitenin 2020 yılına kadar 140 bin ila 160 bin oda seviyesine çıkartılması hedeflenmektedir.

c) Turist sayısı;

Dubai'ye 2013 yılında bir önceki yıla göre % 10.6 artışla 11 Milyon turist gelmiştir. 2013 yılında en önemli artış %39 ile (269.147) Avustralya ve %22.2 ile (207.327) Mısır'da, en önemli ve tek düşüş gösteren ülke ise iki ülke arasındaki siyasi gelişmeler dikkate alınarak -%14.1 ile İran'dan (277.847) olmuştur.

d) Dubai'ye en çok turist gönderen 5 ülke ve turist sayısı

Sıra	Ülke	2002	2011	2013	2012/2013 %
1	Suudi Arabistan	454,502	873,15	1.353.819	% 19.9
2	Hindistan	300,484	702,14	888,835	% 16.3
3	İngiltere	447,006	643,2	758,657	% 10.5
4	ABD	104,056	462,65	510,423	% 0,8
5	Rusya	222,269	255,75	403,99	% 2.9

e) Dubai Turizm Değerlendirmesi;

2013 yılı Dubai turizmi için başarılı bir yıl olarak kayıtlara geçmiştir.

Konaklama tesisleri gelirlerini % 16.1 artırarak 21.84 milyar Dirhem ciro elde etmişlerdir. Otellerin cirosu 18.71 milyar Dirhem, apart otellerin cirosu ise 3.13 milyar Dirhem olmuştur. Ortalama oda fiyatı otellerde %7 artışla 629 Dirhem, apart otellerde ise % 3.8 artışla 433 Dirhem olarak kaydedilmiştir.

Otel doluluk oranları % 78'den %80'e, Apart Otel dolulukları ise %6.5 artışla %82'ye yükselmiştir.

Şehri ziyaret eden 11 milyon turistin 8.64 milyonu otellerde, 2.37 milyonu ise Apart Otellerde konaklamıştır. Geceleme sayısı otellerde 29.06 milyon, apart otellerde 12.52 milyon olmak üzere toplamda bir önceki yıla göre % 11 artışla 41.58 milyon/geceleme olarak gerçekleşmiştir. Ortalama geceleme süresi % 0,4 artışla 3.8 gün olup bu rakam otellerde 3.4 gün, apart otellerde ise 5.3 gün olarak tespit edilmiştir.

Dubai Kongre Turizminde de iddialı konuma yükselmiştir. Dubai Ticaret Merkezi (DWTC) tarafından yapılan açıklamaya göre, Dubai 2014 yılında her biri 1.000 kişinin üzerinde katılımı gerçekleşecek 11 uluslararası kongreye ev sahipliği yapacak. Kongrelerin şehir ekonomisine 32 milyon dolar (117 milyon Dirhem) katkı sağlaması hesap ediliyor.

Ortadoğu'dan ülkemize gelen turist sayısı (T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı)

Yıl	Turist Sayısı	Ocak-Mart dönemi
2006	1.094.622	70,274
2007	1.406.224	202,122
2008	1.664.789	247,8
2009	1.609.965	224,39
2010	1.887.040	315,172
2011	2.088.314	363,012
2012	2.147.531	338,314
2013	3.055.786	606,496
2014		589,997

2013 yılında Ortadoğu Bölgesinden ülkemize gelen turist sayısı %42 oranında artış göstermiştir. İsrail %97 artışla 165 bin, Suudi Arabistan % 33.4 artışla 234 bin, Irak %37,04 artışla 731 bin turist sayısına ulaşmıştır.

Arap Ülkelerinden İstanbul'a gelen ziyaretçi sayıları (İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü)

Ocak-Aralık	2011	2012	2013	2012-2013 değişim %
IRAK	155.619	212.724	241.262	13,4
CEZAYİR	80.239	100.307	114.013	13,7
MISIR	74.361	106.642	102.483	-3,9
FAS	60.391	70.543	75.303	6,7
LİBYA	50.888	210.628	261.476	24,1
TUNUS	56.692	83.264	89.315	7,3
ÜRDÜN	64.314	75.231	79.721	6,0
SURİYE	47.314	66.669	172.449	158,7
LÜBNAN	96.570	107.053	105.342	-1,6
SUUDİ ARABİSTAN	109.131	168.714	223.150	32,3
KUVEYT	39.526	64.301	85.445	32,9
B.A.E	34.796	47.101	52.612	11,7
SUDAN	7.130	7.907	9.071	14,7
YEMEN	7.521	11.417	14.851	30,1
UMMAN	5.639	7.541	8.795	16,6
BAHREYN	8.865	12.765	15.627	22,4
KATAR	6.963	12.923	17.743	37,3
FİLİSTİN	4.401	5.362	6.679	24,6
	910.360	1.371.092	1.675.337	22,2

Arap Ülkelerinden İstanbul'a Ocak-Nisan aylarında gelen ziyaretçi sayıları (İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü)

Ocak-Nisan	2012	2013	2014	2013-2014 değişim %
IRAK	46.570	58.003	67.588	16,5
CEZAYİR	25.754	30.486	39.196	28,6
MISIR	25.919	36.076	29.588	-18,0
FAS	20.822	24.661	23.531	-4,6
LİBYA	62.716	72.431	91.661	26,5
TUNUS	23.362	27.153	30.141	11,0
ÜRDÜN	14.423	17.683	21.902	23,9
SURİYE	13.688	38.243	60.453	58,1
LÜBNAN	27.292	32.446	34.815	7,3
SUUDİ ARABİSTAN	26.952	50.813	70.281	38,3
KUVEYT	12.157	22.651	29.875	31,9
B.A.E	10.861	17.434	14.681	-15,8
SUDAN	1.774	2.196	2.353	7,1
YEMEN	2.552	4.223	6.680	58,2
UMMAN	1.325	2.361	2.700	14,4
BAHREYN	2.472	5.050	7.279	44,1
KATAR	2.832	5.440	8.176	50,3
FİLİSTİN	1.325	1.462	2.119	44,9
	322.796	448.812	543.019	21,0

Sonuç

İran'da yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmeler ile devalüasyon turist çıkışlarını büyük ölçüde düşürmüştür. Ayrıca, ülkede tanıtım faaliyeti de yapılamamaktadır. Ancak, ikili ilişkilerin gelişmesi ile 2014 yılında ülkemize turizm talebinin artması beklenmektedir.

İsrail ile sürdürülen politikanın olumlu yansıması olarak 2014 yılında ülkemize gelecek İsraili turist sayısında artış beklenmektedir. İsraili turistlerin öncelikle Alanya, Antalya, İstanbul, Marmaris ve Bodrum bölgelerini tercih etmesi beklenmektedir.

Bölgeden ülkemize sağlık, kaplıca, terapi, estetik ve tedavi amacı ile gelecek turist sayısında önemli potansiyel görülmekte, bu alanda tanıtım çalışmaları arttırılmalıdır.

Cisco tarafından yapılan açıklamaya göre, Ortadoğu ve Afrika bölgesinde tablet ve akıllı telefon kullanımı 2013 yılından itibaren yaklaşık 133 milyon artışla 2018 yılında 598 milyon kişiye ulaşacak. Bu artış miktarı dünyadaki diğer bölgelerin çok üzerinde yer almaktadır. Bu öngörü PhoCusWright tarafından Ortadoğu'da online seyahate yönelik yapılan araştırmayı doğrular niteliktedir. PCW' ye göre online seyahat cirosu 2013'te 2.3 milyar dolar olarak gerçekleşmiş, 2014 yılında ise %4 ila %17 arasında artacağı tahmin edilmiştir. Aynı açıklamada sosyal medya kullanımının bölgede hızla arttığı, her gün yaklaşık 3.7 milyon kullanıcı tarafından 10 milyon tweet atıldığı belirtildi. Buna göre, sosyal medyanın sektörümüz tarafından etkili ve hızlı bir tanıtım aracı olarak kullanılması önem kazanmaktadır.

Türkiye'nin Ortadoğu'da yakaladığı en önemli avantajlar; din, ortak kültür, doğa, vizelerin kaldırılması, ulaşım seçeneklerinin fazla olması ve Türk dizi filmlerinin televizyonlarda sıkça gösterilmesi olarak ortaya çıkmaktadır.

BAE'den daha fazla turist almak isteyen İngiltere vize işlemlerinde değişikliğe giderek BAE vatandaşlarının vize işlemlerini online olarak 48 saat içerisinde vermeye başladı. Mart 2014'te ise Avrupa Parlamentosunun kararı ile 25 Schengen ülkesi BAE vatandaşlarına taleplerini müteakip çok kısa süre içerisinde vize vermeye başlamıştır. Azerbaycan ise, www.ourazerbaijan.com sitesi aracılığı ile uygulamaya başladığı e-vize sistemi ile BEA ve Ortadoğu ülke vatandaşlarına başvurularını müteakip 2.5 saat içerisinde vize verecek.

Ortadoğu ülkeleri sadece turist gönderen ülkeler kategorisinden hızla çıkmaktadır. Bölgede başta Birleşik Arap Emirlikleri olmak üzere Bahreyn, Katar, Kuvveyt, Suudi Arabistan ve Oman birbiri ardına gerçekleştirdikleri projeler ve ortaya çıkarılan cazibe merkezleri ile turizm ülkeleri arasına girmeye başlamıştır. Dubai'de 2020 yılında gerçekleştirilecek EXPO ile Katar'ın ev sahipliğinde 2022 yılında gerçekleştirilecek FIFA Dünya Kupası etkinliklerinin bölgenin tanıtımı ve imajına katkı yapacağı, aynı zamanda cazibe merkezi haline getireceği öngörülmektedir. Bölgede bulunan dünyanın en önemli konaklama tesislerinin yanında Emirates, Etihad, Qatar, Airarabia, FlyDubai gibi havayolu şirketlerinin sağlayacağı ulaşım imkanları turizm talebini önemli ölçüde arttıracaktır.

Fuarda yer alan THY standı yoğun ilgi ve beğeni toplamıştır. THY hakkında ayrıntılı bilgilerin verildiği stant içerisinde aynı zamanda İstanbul'da aktarma yapan yolcular için ücretsiz olarak düzenlenen İstanbul turu "Tourİstanbul" hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Diğer yandan, fuar esnasında THY ile CITIBANK BAE arasında yapılan işbirliği anlaşmasına göre CITIBANK BAE müşterileri THY tarafından sunulan cazip ulaşım imkanlarından öncelikli olarak yararlanacak.

Fuarda standımızı ziyaret eden Ortadoğulu Tur Operatörü ve Seyahat Acentesi yetkilileri 2014 yaz mevsiminin Türkiye satışları açısından son derece olumlu göründüğünü ancak, özellikle son dönemde yaşanan siyasi gelişmelerin talebi olumsuz yönde etkilediğini belirterek bu durumun kısa süre içerisinde düzelmesini beklediklerini dile getirmişlerdir.

2014 yılında Ramazan ayı öncesi ve sonrasında bölgeden ülkemize yoğun talep beklenmektedir.

İstanbul'dan birçok otel, çeşitli seyahat acentelerinin açtığı stant alanı içerisinde yer almıştır. İstanbul'un pazardaki lider konumu dikkate alınarak fuarda daha güçlü ve özel tasarımı stant ile katılımının önemli ve yararlı olacağı fuara katılan profesyonellerce dile getirilmiştir.

Birliğimizce yapılan değerlendirmeye göre, Bölgeden ülkemize 2014 yılında gelecek turist sayısında % 10 ila % 15 arasında artış kaydedileceği tahmin edilmektedir.